

до 24 лютого створено та поширено п'ять коментарів із детальним описом та поясненням ситуації на валютному ринку.

2. Протягом проаналізованого періоду (січень-лютий 2022 року) опубліковано три інтерв'ю профільних спікерів та одна участь спікера у профільному круглому столі від провідного ділового медіа.

Література:

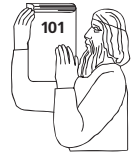
1. Різун В. В. Теорія масової комунікації: підруч. для студ. галузі 0303 «журналістика та інформація» / В. В. Різун. Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2008. 260 с.

2. Біденко С. Репутаційний антистрес: Інструктор для власників і топ-менеджерів бізнесу / С. Біденко, І. Золотаревич. Київ: Yakaboo Publishing, 2021. 220 с.

References:

1. Rizun, V. V. (2008). *Teoriia masovoi komunikatsii [Theory of mass communication]*. Kyiv: Vydavnychiy tsentr 'Prosvita', 260 p. [in Ukrainian].

2. Bidenko, S., & Zolotarevych, I. (2021). *Reputatsiinyi antystres: Instruktor dlia vlasnykiv i top-menedzheriv biznesu [Reputational anti-stress: Instructor for business owners and top managers]*. Kyiv: Yakaboo Publishing, 220 p. [in Ukrainian].

УДК 316.772.5:004.738.5](043.2)

© **Ольга Юркова**, асп., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2022 р.

Науковий керівник: Л. Є. Смола, д-р політ. наук, проф., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

ЧУТКИ В МЕДІА ЯК ІНСТРУМЕНТ ГІБРИДНОЇ АГРЕСІЇ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ

**Подано огляд появи чуток у російських ЗМІ щодо на-
рощування російської військової присутності на кордонах**

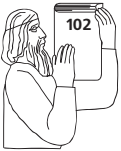
України. Наведено передумови поширення таких чуток та їх відмінність від класичного способу поширення.

Ключові слова: чутки; гібридна війна; інформаційна війна; фейкові новини; дезінформація; медіа.

The article reviews the rumors in the Russian media about increasing Russia's military presence on Ukraine's borders. The preconditions for the spread of such rumors and their difference from the classical pattern of rumors spread are given.

Keywords: rumors; hybrid war; information war; fake news; disinformation; media.

Друга половина 2021–початок 2022 року характеризується нарощуванням воєнної присутності РФ біля кордонів України, яке супроводжується дедалі агресивнішою риторикою й активним поширенням дезінформації. Ключовою тенденцією є, зокрема, статті і виступи офіційних осіб РФ на історичну тему. На підставі неправдивих аргументів вони роблять спроби довести, що росіяни та українці є одним народом, відтак боротьба України за незалежність суперечить її минулому. Таким чином посадовці країни-агресора підводять ідеологічну базу для виправдання можливого вторгнення РФ в Україну.

Подальші меседжі спрямовані на створення інформаційних приводів для такого вторгнення. Зокрема, з жовтня 2021 року в російських медіа циркулюють чутки, які можуть стати підставою для нападу або виправдати акумуляцію військ РФ біля кордонів України. Дослідники відзначають два патерни їх поширення: 1) вони спочатку з'являються в анонімних каналах у месенджері Telegram і підхоплюються російськими посадовцями та медіа; 2) у протилежному порядку. Серед таких недоведених тверджень дослідники називають наступні: «Україна планує атакувати деякі непідконтрольні території із застосуванням хімічної зброї», «Українська армія готується до напа-

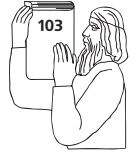
ду на Донбас», «країни Заходу можуть атакувати атомні об'єкти і звинуватити Росію». Ці твердження було спростовано кількома командами з перевірки фактів.

На відміну від класичних передумов поширення чуток, у цьому випадку чуток є не індикатором суспільного настрою і наслідком інформаційного вакууму, а штучно створеним продуктом, який має на меті вплинути на суспільні настрої і створити привід для воєнних дій. Поширення за допомогою медіа прагне легітимізувати ці чуток. Подібні практики створення і подальшої легітимізації чуток через медіа було зафіксовано під час Першої та Другої світових воєн.

Література/References:

1. Sulzmann, R. (1953). *Die Propaganda als Waffe im Kriege. Bilanz des Zweiten Weltkrieges, Erkenntnisse und Verpflichtung für die Zukunft*, Oldenburg-Hamburg, 381–402.

2. Alba, D. (2022, February 19). Russia has been laying groundwork online for a 'false flag' operation, misinformation researchers say. *New York Times*. Retrieved February 22, 2022, from <https://www.nytimes.com/2022/02/19/business/russia-has-been-laying-groundwork-online-for-a-false-flag-operation-misinformation-researchers-say.html>.

УДК 808.2

© **Анна Штефан**, магістрантка, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2022 р.

Науковий керівник: О. В. Тріщук, д-р наук із соц. ком., проф., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

РЕДАКТОРСЬКІ МЕТОДИКИ ЛАКОНІЗАЦІЇ ВИКЛАДУ В ДИТЯЧІЙ ПІЗНАВАЛЬНІЙ КНИЗІ

В тезах описано основні методики лаконізації викладу, які доречні в дитячій пізнавальній книзі.

Ключові слова: лаконізація викладу; компресія; текст; сприйняття; дитяча пізнавальна книга.